

Formandens beretning for 2024

Åstrup Vandværk havde pr. 31/12 2024 i alt 275 forbrugere med tilsammen 290 målere. Det er samme antal som året før. Af dem er der fire ejendomme, der er eller skal nedrives: Løvendal 6, Åstrupvej 45, Hesnæsvej 18 og 20 i Moseby.

Måleraflæsninger og restancer

Der var i år 38 forbrugere, der ikke indsendte deres måleraflæsninger ved nytår, hvilket er lidt færre end sidste år (50 forbrugere). Det er stort set de samme personer, som år efter år betaler 250 kr. for at få aflæst deres måler.

Restancer og lukninger er faldet en smule i forhold til de seneste år. Vi har næsten ingen forbrugere, der ikke betaler til tiden, og dermed sætter vi stort set heller ingen penge til.

Medio februar 2024 var vores udestående under 5.000 kr., hvilket er meget lidt i forhold til vores omsætning. Typisk er det dødsboer under behandling, der kan medføre restancer.

I øjeblikket er der kun lukket for ejendomme, der skal nedrives.

Guldborgsund Forsyning står for opkrævningssystemet, udsender opkrævninger og rykkere samt foretager lukninger og genåbninger.

Opkrævning og nye priser

Aftalen med Guldborgsund Forsyning har været i kraft i ca. 15 år til en årlig pris på ca. 7.500 kr.

Fra 1. januar 2025 stiger prisen til ca. 25.000 kr. årligt. Begrundelsen er, at forsyningen ikke må være konkurrenceforvridende og skal agere på markedsvilkår. Vi har valgt at fortsætte samarbejdet, da prisen stadig er rimelig, og vi ikke kan finde billigere alternativer.

Vandværkets økonomi

I 2024 har vi haft et overskud på driften på godt 330.000 kr. samt en renteindtægt på ca. 28.000 kr.

Overskuddet skyldes blandt andet:

- Mindre udgifter til ledningsbrud og vedligeholdelse.
- Kostalden i Åstrup er igen i fuld drift.
- BNBO-erstatningen til Søren udbetales først i 2026.
- Udgifter i forbindelse med teknisk-hygienisk tilsyn var minimale.

Kommunens tilsyn den 8. april 2024 viste ingen væsentlige bemærkninger. Kommunen gennemgår vandværk og borerer fra A til Z i forhold til almindelig hygiejne, drift og vedligeholdelse, herunder hygiejnekurser, beredskabsplaner, ledelsessystemer, drift og vedligeholdelsesplan m.v.

Vi forventede, at spørgsmålet om bundfældningstank ville blive taget op igen, og det ville have betydet en udgift på ca. 150.000-200.000 kr., men dette skete dog ikke.

Bestyrelsesmøder

Der har i det forgangne år været afholdt to bestyrelsesmøder:

- Et konstituerende møde efter sidste generalforsamling.
- Et bestyrelsesmøde forud for generalforsamlingen, hvor drift, teknisk tilstand, økonomi, budget og takstblad blev gennemgået.

Med vores nuværende økonomi er der ingen grund til takstforhøjelser, men heller ikke til nedsættelser. Det er rettidig omhu at have en reserve.

Teknisk tilstand og forsyningssikkerhed

Vandværket er i god og moderne teknisk stand og sikrer en stabil forsyning. Med vand af en god kvalitet. Der kan dog forekomme driftsforstyrrelser som ledningsbrud, hvilket kan føre til midlertidige vandafbrydelser, som ikke kan forudses.

Vi har en nødgenerator og ringforbindelser til Ore og Horbelev, hvilket sikrer nødvandsforsyning med et anstændigt vandtryk.

Vandforsyning i krisesituationer

Beredskabsstyrelsen anbefaler, at forbrugerne/befolkningen skal kunne klare sig mindst tre døgn i tilfælde af cyberangreb.

Åstrup Vandværk vil i stort set alle situationer kunne fortsætte med at levere vand til både dyr og mennesker. Der tages dog forbehold for direkte sabotage eller mangel på diesel til generatoren.

El og vandforbrug

Der i 2024 er udpumpet vand til forbrugerne, inkl. Ore V.V. 43.695 m³. mod 42.853 m³. i 2023 og 34.361 m³. i 2022. Det vil sige at vi nu er ved at være tilbage på vores normale udpumpning.

Ore har i det forgangne år haft en del problemer med ledningsbrud, og derfor har vi i lange perioder leveret vand til dem. Ved nytår skyldte de os ca. 4.200 m³. som vi får tilbage i løbet af foråret.

Hos forbrugerne (inkl. Ore V.V.) er der i 2024 målt et forbrug på: 39.709 m³. mod 38.716 m³. i 2023 og 31.296 m³. i 2022

Der er i år købt 139 m³. fra Horbelev, og det svarer ca. til forbruget på Særslev-Øster 21 og 23. Det er de to ejendomme, som er koblet på Horbelev-ledningen, for at der ikke skal opstå dødt vand.

Vi i det forgangne år, kun haft ganske få ledningsbrud: Midt i april havde vi to brud på ringledningen øst om Åstrup, og 1. maj havde vi en overgravning på ringledningen nord om Moseby, næsten ude ved Skippergårdsvej. Det har så betydet, at vi igen i år har kunnet holde os under de 10 % vandspild, vi må have.

Faktisk er vi på 9,12 % svarende til 3.986 m³. mod 4.137 m³. svarende 9,64 % i 2023. Det tilladte spild i 2024, er på 4.370 m³.

Elforbruget i 2024 er på 25.277 kWh mod 22.526 kWh i 2023 og 22.577 kWh i 2022. Det svarer ca. til 0,58 kWh pr. m³. udpumpet vand, hvilket er normalt for vores vandværk. I 2023 lå vi på 0,57 kWh pr. m³.

Vandforbrug og -analyser

I 2024 blev der udpumpet 43.695 m³ vand, hvilket er en stigning i forhold til 2023 (42.853 m³) og 2022 (34.361 m³).

Vandspildet i 2024 var 9,12 %, hvilket er under den tilladte grænse på 10 %.

I 2024 er der lavet 11 vandanalyser på vandværk og på ledningsnettet, hvor den mest omfattende analyserer for ca. 146 forskellige ting, herunder det meget omtalte PFOS og pesticider og de deraf følgende sporstoffer.

I disse analyser har der været to mindre overskridelser af det tilladte:

- -Den 14/2 havde vi lidt forhøjet metan på 0,014 mg/l hvor max er 0,010
- -Den 4/9 havde vi forhøjet ammonium på 0,58 mg/l hvor max er 0,05

Begge problemer er løst med justering af afblæsning og iltning.

Der er ikke lavet boringsanalyser i 2024, da det kun er på ulige år, at vi får lavet det. I 2025 er det Boring IV der skal tages prøver af.

Det er forsat Eurofins miljø i Vejen, der laver vores analyser og det fungerer yderst tilfredsstillende.

IT-sikkerhed

Vi har gennemgået vores IT-sikkerhed med vores eksterne partner IQMATIC, og der er ingen aktuelle problemer. Regnskabet ligger hos Øernes Revision, og opkrævningen sker via Guldborgsund Forsyning.

Dokumenter opbevares digitalt i skyen samt fysisk hos formanden.

BNBO-områder og samarbejde

Der er indgået aftale med Søren W. om BNBO-områder på 2,75 ha. Kompensationen følger markedspriserne for de dyrkede 4 afgrøder, som Søren dyrker: sukkerroer, vinterhvede, vinterraps og vårbyg. Aftalen er godkendt af kommunen.

Hvis ordningen var trådt i kraft, ville prisen have ligget på ca. 10.000 kr. pr. ha. Det er den så imidlertid ikke, idet den først træder i kraft 1. januar 2025. For de afgrøder, der allerede er etablerede, først når de er høstet, hvilket betyder, at vi først skal betale for året 2026, idet Søren har tilsået hele området med vinterhvede og dermed får vi et helt års rabat. Det synes jeg er en fin gestus, og vigtigt at vide, når vi sammenligner med andre vandværker.

Torkilstrup har indgået aftale om 8.600 kr., og Ore om 9.000 kr. pr. ha. Begge med pristalsregulering.

Vores aftale er reguleret i forhold til priserne på de nævnte afgrøder. Priserne, som vi bruger, er et gennemsnit af de 10 bedste planteavler på Lolland-Falster, og som fastsættes af VKST et par gange om året. Det kan altså gå både op og ned, og selv om man kunne synes, at vi ligger lidt højt, så må man regne med, at vi får et års rabat, hvilket udligner de første 15 – 18 år i forhold til de to nævnte sammenligninger.

Fremtidig vandforsyning

Der har været flere møder om en eventuel sammenlægning af vandværker. Åstrup Vandværk er teknisk og økonomisk velfungerende og vil afvente kommunens forslag til en ny vandforsyningsplan.

Mange vandværker lægger sig sammen til større enheder, nogen på grund af deres økonomiske tilstand, andre på grund af den tekniske tilstand, og andre igen på grund af, at de er for små til at kunne honorere de mange krav, der stilles til vandforsyning i dag. Bestyrelsens holdning er, at der ikke er noget økonomisk at spare ved en sammenlægning. Det er betydeligt nemmere at hjælpe et mindre vandværk end et stort, hvis der f.eks. skulle opstå en situation i forbindelse med forurening.

Derudover afventer vi kommunens forslag en ny vandforsyningsplan, der vil tilkendegive hvilke vandværker, der får lov til at fortsætte og hvilke, der skal søge sammenlægning eller øge et indbyrdes samarbejde. I forbindelse med BNBO-områderne er det allerede aftalt med Henrik Andersen i kommunen, at vi kan gå fra 55.000 m³. i indvinding til 50.000 m³. pr. år. Vi bruger ca. 40-45.00 om året.

Hjemmeside og information

Marianne Schwartz passer fortsat vores hjemmeside og opdaterer ved behov.

Vi har et mailsystem, hvor forbrugere kan tilmelde sig for at modtage vigtige informationer. Tilmelding sker vi www.aastrupvandvaerk.dk.

På hjemmesiden gøres opmærksom på, at mindre driftsforstyrrelser kan forekomme om onsdagen, og det er derfor ikke altid, at vi fra vandværkets side orienterer om disse småforstyrrelser.

Målerudskiftning

Vi har valgt ikke at investere i elektronisk aflæste målere, da omkostningerne er for høje. I stedet anvendes almindelige målere, som over otte år koster ca. 110.000 kr.

Det viste sig, at prisen for elektroniske målere blev ca. 5 gange så dyrt som for almindelige målere. I alt ville prisen for den 8-årige periode, som målere må side, ligge på mellem 520.000 kr. og 550.000 kr. i indkøb og drift. Dertil kommer selve udskiftningen, hvor udgiften er den samme for begge typer af målere.

De målere, vi har besluttet at benytte, koster ca. 110.000 kr. for en 8-årig periode. (Indkøb ca. 65.000 kr. og drift i 8 år ca. 42.000 kr. i administrationsudgifter). Dertil kommer selve udskiftningen på 150.000 kr. Arbejdet med udskiftning af målere er overdraget til Børge i Moseby. Alle nævnte priser er ekskl. moms.

Forslag fra forbruger om kalkknusning til vandbehandling

Der er indkommet et forslag til denne generalforsamling fra en forbruger, som foreslår, at der på vandværket installeres samme vandbehandling som i Ore. Her har de såkaldt "kalkknusning", hvor kalken bliver i vandet, men kalken binder sig ikke til installationer, fliser eller apparater. Det koster ca. 60 - 65.000 kr.+ moms og næsten ikke noget i drift, kun lidt strøm.

Jeg og bestyrelsen har ikke nogen officiel mening om det virker eller ej, men da kalken bliver i vandet, kræver det ikke nogen særlige sundhedsmæssige hensyn.

Da vi udveksler vand med Ore i det omfang, vi gør og i lange perioder levere vand direkte til Næsgård, giver det god mening, at vi behandler vandet på samme måde på de to vandværker, og da vi ikke lige p.t. mangler penge, foreslår bestyrelsen, at der installeres et sådan anlæg på Åstrup Vandværk i løber af indeværende år.

Afslutning

Vi jagter jo fortsat eventuelle mulige utætheder og hører gerne fra forbrugere, som synes, der er noget mistænkeligt, heller ringe en gang for meget end en for lidt.

Er der ledninger, der trænger til udskiftning, så gør vi det, og i forbindelse med utætte stophaner, så sløjfer vi dem og laver målerbrønd i stedet, som regel i et godt samarbejde med forbrugeren omkring det økonomiske.

Tak til bestyrelsen, Steen (vandværkspasser), Flemming (regnskab), Marianne (hjemmeside), håndværkere, administration og alle for et godt samarbejde i det forgangne år.

På bestyrelsens vegne
Formand Bent Jørgensen